

bare skov, og vi boede på gaden. Det var os, der byggede husene.«
 »Ingen kan tage det fra os.«

En lugt af sved og skrotmetal

Mumbai er Indiens finansielle hovedstad, og den gængse fortælling om byen er, at den, der kan klare sig her, kan klare alt.

Mange gør gerne forsøget, så her lever rigdom og fattigdom side om side.

En aften drikker vi drinks på en cocktailbar, hvor ejeren har fødselsdag. Hans mor på 76 år danser med til Village Peoples Y.M.C.A. og nyder sit otium i Indiens svar på himlen.

Senere befinder vi os få kilometer derfra og i det, der bedst kan beskrives som et mørkt hul. Et hus, der er omdannet til fabrik, men som minder om en portal til underverdenen.

Bagest sidder to mænd og skærer skrot-metal fra hinanden. Lugten af sved blander sig med dampe fra varmt metal.

Der bor knap 13 millioner mennesker i Mumbai, og af dem anslås det, at der bor knap en million i bydelen Dharavi, der er 2,39 kvadratkilometer stor. Til sammenligning bor der knap 48.000 indbyggere på Vesterbro i København, der er på 3,76 kvadratkilometer.

I Dharavi er der derfor få steder, du kan være i fred.

En undtagelse er toiletet, og netop en fredfyldt tur på toiletet var en af de mest berømte scener i filmen »Slumdog Millionaire« (2008), der er filmet her.

De beboere, vi møder i bydelen, er stolte af, hvor de kommer fra.

Det kan godt være, at standarden er en anden.

Men de lokale er vant til forholdene, siger Nitin Suryakant Sontakke, der kommer fra ngo'en Proud, der taler slummens sag i det øvrige samfund, og som viser os rundt.

Selv bor han også i området.

»Men du ville ikke kunne klare en uge,« siger Nitin Suryakant Sontakke.

I en gyde piler et par rotter forbi, tilsyneladende ligeglade med mennesker.

Plast- og metaldampe river i lungerne i flere værksteder, hvor du må lede længe efter beskyttelsesudstyr. Til gengæld drypper en brunlig væske ned fra et mørkt og ukendt sted over os. Det virker svalende på huden.

Og så er der skraldet. Det, der ikke ender i en af slummens mange genbrugsfabrikker, er henslængt på gaden eller i loden.

Stedet er så berygtet, at det er blevet en turistdestination. I løbet af dagen ser vi et par unge backpackere, der vil opleve det »ægte« Indien, og som har fundet vej hertil - inden det er for sent.

For Dharavis dage er talte.

Det næste Dubai

Set fra regeringens perspektiv er Indiens slum en skamplet på landets renommé.

Sidste år blev det derfor offentliggjort, at Mumbais slum skal rives ned, så ejendomsudviklerne kan rykke ind. Højhuse udstråler ambition, det gør blikskure ikke.

Et af de selskaber, der har kunnet byde på opgaven, er Sugee Group, der drives af Nishant Deshmukh, som vi møder på et kontor i den velfriserede ende af byen.

Han udvikler boliger i millionklassen i Lissabon, Dubai og så selvfølgelig Mumbai, og han er ikke et sekund i tvivl. I dag er der 26 områder i Mumbai, der er klassificeret som slumområder.

»Men om 20 år vil du ikke kunne finde et eneste slumkvarter her. Mumbai vil blive som Shanghai. Drømmen er at være Indiens svar på Dubai.«

I løbet af de 25 år, Sugee Group har eksisteret, har hans virksomhed alene færdiggjort 45 projekter. Typisk luksuriøse skyskrabere, der ville passe fint ind i Emiraterne.

Januben Chitroda og hendes familie ejer en pottemagerforretning, der er en af de pænere butikker i området. På den anden side af vejen tårner et nybygget højhus sig op. Foto: Alexander Sjöberg

Nu går udviklingen kun endnu mere stærkt.

De seneste 2,5 år har virksomheden åbnet 38 nye projekter. De billigste lejligheder har en kvadratmeterpris på 24.180 kroner, mens de dyreste går til 96.740 kroner pr. kvadratmeter.

Et af de særligt eksklusive er byggeriet Marina Bay. Til venstre for skyskraberen ligger Indiens dyreste højhus, får vi fortalt. Til højre

ligger et slumområde. Foran højhuset er der havudsigt, hvilket er det, alle drømmer om:

Et vue ud i det uendelige.

I Dharavi bliver det en af Sugee Groups konkurrenter, Adani Group, der skal stå for byggeriet.

Modellen er, at ejendomsudviklere bliver tilbudt at bygge på et område, som regeringen så sørger for at rydde.

De oprindelige beboere har forrang til nogle af lejlighederne. Takker de nej, vil de blive kompenseret for den jord, de mister. I hvert fald på papiret.

Samtidig vil ejendomsudvikleren få mulighed for at opføre luksusboliger. Det er sådan, de bliver lokket til at gå med i projekterne, for det er luksusboligerne, de for alvor tjener penge på, forklarer Nishant Deshmukh.

Metalgenbrug er blot en af de mange beskæftigelser, der holder gang i Dharavi. Området er fyldt med plastik, skrot, bildele og gamle køleskabe, der skal have et nyt liv eller skal brydes ned til genbrugelige dele. Foto: Alexander Sjöberg

Cricket er Indiens nationalsport, men der er dårligt plads til en cricketbane i Dharavi. Det afholder ikke beboerne fra at dyrke deres store passion. Foto: Alexander Sjöberg

Af samme grund frygter beboere i Dharavi, at de ikke vil kunne betale for deres nye hjem. Men de har dårligt noget valg. Adani Group har tætte forbindelser til regeringen og ejer 80 procent af den fond, der skal udvikle området.

På gaden i Dharavi siger termometeret 35 grader. Fluerne har en fest på markedet, hvor de sværmer om de plukkede kyllinger og frugtskræller. I en baggård er en gammel brønd blevet nogle sløve skildpadders hjem. De plasker rundt i grumset sammen med skrald i alle regnbuens farver.

Børn spiller cricket under et halvtag, og en plakat hylder »Kongen af Dharavi«, som vi får fortalt er den nuværende lokale mafiaboss. Han er i givet fald ikke den første konge i rækken. Tværtimod har slummen været hjemsted for talrige gangsterhøvdinger i årene, der er gået.

Men det skal vi ikke tale for meget om, får vi besked på.

Urolighederne kan blusse op igen

Så nej. Dharavi virker umiddelbart ikke indbydende. Det er et af hovedargumenterne, når regeringen og Adani Group forsøger at overtale de lokale til at acceptere udviklingen. De første planer om at rydde ud i Mumbais slumområder kom i 2004, og de er kun vokset i omfang siden. Men i slummen ryster folk på hovedet. Synet på slummen er helt misforstået, mener de, og hver gang regeringen har fremlagt planer om at ændre området, har det ført til store protester.

Spændingerne udefra førte til spændinger indeni, og der var blodige sammenstød mellem muslimer og hinduer.

I gaderne vajer i dag flaget for den paramilitære hinduorganisation RSS.

Demonstranter kastede ligefrem bomber mod politiet, siger Nitin Suryakant Sontakke fra ngo'en Proud.

I en anden slum ved navn Bandra blussede uroen op i maj, da regeringen pressede på for at rydde området. Måske kan det også ske i Dharavi.

Men her og nu triller en patruljevogn med to døsige betjente forbi os.

Folk har langt mere travlt med at arbejde end med at råbe op.

For overalt ligger der værksteder, der beskæftiger sig med alt fra skraldesortering til læderproduktion, kartoffelchips og alverdens former for genbrug - og lerpotter, selvfølgelig.

I alt anslås det, at der er 20.000 virksomheder i området, og at de omsætter for et beløb svarende til 6,5 milliarder kroner årligt.

Tilbage hos pottemageren forsøger en dreng at få den helt rette skrue på sin cricketbold - i behørig afstand til familiens lertøj. Et par kunder er på besøg. De tager to af de store krukker. Jai Wagadia er 26 år og bor i kvarteret.

»Problemet her er, at der er alt for mange mennesker på for lidt plads,« siger giver han. »Men der er ikke nogen, der er vilde med regeringens løsninger.«

Frygten er, at lejlighederne vil være mindre end deres hjem i slummen. Andre er bekymrede over, at templer og helligdomme skal rives ned.

Gyderne i Dharavi er både smalle og proppede med mennesker og skrammel. Her er en gruppe arbejdere i gang med at opmagasinere plastikkenbrug. Foto: Alexander Sjöberg

De mennesker, vi møder i Dharavi, opfatter ikke sig selv som fattige eller stakler, tværtimod er de stolte af deres bydel. Foto: Alexander Sjöberg

Slummen er ikke bare hjem, den er et helt liv. Hvor sikkert vil deres liv være, når højhusene er bygget?

Sætter sin lid til Gud og regeringen

Lidt derfra falder vi i snak med en gruppe børn. En vil være officer i hæren, en anden vil arbejde med makeup - eller måske leve som kunstner. En tredje vil være læge. Nogen pottemager er der ikke blandt dem.

De har store drømme.

Deres 36-årige mor, som kun vil give sit fornavn, Tank, stikker ud i mængden. For hun er positivt stemt. Ja, måske får de en god lejlighed, siger hun.

Børnenes fremtid vil blive lys. Vi får nok vores eget sted. Det er op til Gud,« siger hun med et fjært blik.

Men måske burde det snarere være op til regeringen?

»Jo, men hvis vi får besked om, at vi skal ud, så kan vi ikke gøre andet.«

Vi går ind i en baggård og tager os et hvil i sel-skab med Nitin Suryakant Sontakke fra Proud.

Det har været en lang dag, og han har brugt den på at vise os rundt i kvarteret i et forsøg på at gøre op med fordommene.

Han er dog ikke blind for, at fremtiden presser sig på. Selv nævner Nitin Suryakant Sontakke, hvad der skete med de sidste slum-kvarterer i Syd Korea.

De blev jævnet med jorden, da O.L skulle afholdes i byen i 1988. Kun en lille rest er tilbage i den eftertragtede bydel Gangnam.

Indiens regering har en plan om at gøre landet til en stormagt. Kan en stormagt have slumområder?

Nitin Suryakant Sontakke tænker.

»For at svare på det må vi se på Dharavi. Alle arbejder. Det handler ikke bare om det hus, de bor i, og hvad prisen er på jorden.«

»Lige nu prøver de bare at tage landet fra os. De tænker ikke på vores fremtid.«

Nitin Suryakant Sontakke frygter, at de, der ikke accepterer at skulle flytte ind i de nye højhuse, vil blive henvist til Mumbais forstæder. Dharavi-boernes nuværende hjem er måske ikke verdens reneeste.

Men det er bedre end forstæderne, mener de, for de har hørt, at der er mange kriminelle. Om det står meget værre til der end andre steder, er uklart. At områderne har problemer med alt fra strømafbrydelser til overbefolkning, er sikkert.

Ender de der, vil det minde om Kinas udvikling fra 90erne og frem, hvor beboere holdt fast i nedslidte lejligheder med næb og klier, indtil den dag, de blev tvangsflyttet.

90-årige Januben Chitroda griner hæst.

Hun kalder det hele »fake news«. Hvorfor skulle de give deres hjem til andre?

Men hvis du fik et nyt og bedre hus, ville du så foretrække det?

»Vi må tænke på børnenes fremtid. Se alt det, vi har nu. Hvorfor skulle vi give det til nogen?«

Alexander Sjöberg er Berlingskes korrespondent i Asien.